

Geliefde gemeente. In de lijdensweken, oftewel de veertigdagentijd, zijn we meegeriseerd met de Here Jezus. Vandaag komen we bij het station ‘Goede Vrijdag’. Dit is de ultieme dag, de dag om stil te staan bij het lijden en sterven van Jezus Christus, de Redder van de wereld. In de loop van de kerkgeschiedenis is men deze dag ‘goed’ gaan noemen. Maar waarom heet deze dag dan ‘Goede Vrijdag’? Omdat Jezus op deze dag gestorven is om ieder mens van zijn zonden te verlossen. Het lijden en sterven van Jezus was niet zinloos, maar is van grote betekenis voor iedereen. Door Jezus’ dood is de toegang tot God vrijgemaakt. De weg naar God is voor u, jou en mij open. Dat is het goede eraan.

Er gebeurt zoveel rondom het lijden en sterven van Jezus. Drie uur lang is het donker in het hele land, van 12.00 tot 15.00 uur. Dit is geen gewone zonsverduistering. Toen Jezus werd geboren, liet de hemel het weten: een stralende ster, groter en lichter dan andere sterren, verkondigde wereldwijd dat het Licht was opgegaan. Toen Jezus stierf, stierf ook het licht. De zon werd verduisterd. Dit is een beeld van Goddelijk oordeel.

Na die drie uren duisternis roept Jezus met luide stem: ‘*Eli, Eli, lema sabachtani?*’ Dat betekent: ‘Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?’ Dit is het dieptepunt in het lijden van de Here Jezus. Hier drinkt Hij de beker van Gods toorn over de zonden tot de laatste druppel leeg. Want zonde veroorzaakt een breuk met God. En het is de Zoon van God Zelf die deze breuk ten volle ervaart en ook draagt, voor ons.

Jezus haalt hier Psalm 22 aan, die we hebben gelezen als aanvangstekst. Maar de soldaten dachten dat Jezus om Elia riep. De Joden in die tijd riepen inderdaad vaak om Elia als ze in nood waren. Dat was een vorm van volksgeloof. Elia was niet gestorven, maar levend opgenomen.

Jemaat yang terkasih. Di minggu-minggu sengsara atau masa 40 hari Pra Paskah, kita telah berjalan bersama Tuhan Yesus. Hari ini kita tiba di stasiun ‘Jumat Agung’. Inilah hari yang sangat penting, di mana kita merenungkan penderitaan dan kematian Yesus, Juruselamat dunia. Dalam perjalanan sejarah Gereja, hari ini disebut ‘Jumat Agung’. Mengapa Agung? Karena pada hari ini Yesus mati untuk menebus manusia dari segala dosa. Penderitaan dan kematian Yesus bukanlah sesuatu yang sia-sia, namun sangat berarti bagi semua orang. Melalui kematian Yesus, jalan menuju Allah dibukakan: bagi anda dan saya. Itulah mengapa hari ini disebut ‘Jumat Agung’.

Ada banyak yang terjadi di sekitar penderitaan dan kematian Yesus. Tiga jam lamanya kegelapan meliputi seluruh negeri, dari jam 12.00 sampai 15.00. Ini bukan gerhana matahari biasa. Ketika Yesus lahir, langit memberi kabar sukacita. Bintang yang lebih besar dari bintang-bintang lain bersinar. Menyatakan bahwa Sang Terang dunia telah datang. Ketika Yesus mati, terang itu seakan padam. Matahari menjadi gelap. Ini adalah gambaran penghakiman Allah.

Setelah tiga jam kegelapan itu, Yesus berseru dengan suara nyaring: ‘*Eli, Eli, lama sabakhtani?*’ Artinya: Allah-Ku, Allah-Ku, mengapa Engkau meninggalkan Aku. Inilah titik terdalam dari penderitaan Tuhan Yesus. Di sini Ia meminum cawan murka Allah hingga tetes terakhir. Dosa menimbulkan perpisahan dengan Allah. Dan Anak Allah sendiri sekarang mengalami keterpisahan itu dan menanggungnya bagi kita.

Yesus mengutip Mazmur 22, ayat pembuka kita. Namun para serdadu berpikir Yesus meminta tolong Elia. Orang Yahudi pada waktu itu memang sering memanggil Elia kalau mengalami kesulitan. Semacam kepercayaan rakyat. Elia tidak mati tapi diangkat ke sorga, maka orang-orang percaya bahwa Elia sama

Men geloofde dat Elia, evenals de engelen, ieder ogenblik de rechtvaardige te hulp kon komen.

En meteen rent er iemand naar Jezus toe om Hem te drinken te geven vanuit een spons: water met azijn, oftewel zure wijn. Jezus accepteert dit. **Waarom accepteert Jezus hier wél iets te drinken, terwijl Hij dat eerder níét deed?** Eerder, in Matteüs 27:34, staat: *‘Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen Hij die geproefd had, weigerde Hij ervan te drinken (vervulling van Psalm 69:22)’*. Eerder wil Jezus dus niet, maar later wel, om drie uur ’s middags, vlak voor Zijn sterven. Waarom?

Eerder kreeg Jezus wijn vermengd met gal aangeboden. Dat was een soort verdovingsmiddel om de pijn te verzachten. Maar Jezus wilde geen verlichting van de pijn. Hij doorstond Zijn lijden volledig. Maar helemaal aan het einde, vlak voor Zijn dood, aanvaardt Hij wel iets te drinken. Waarom? Omdat Jezus nog een laatste taak heeft: **Hij gaat de overwinning uitroepen**. En daarvoor heeft Hij de volle kracht van Zijn stem nodig.

Vers 50: *‘Jezus riep opnieuw, luidkeels, en gaf de geest.’* Johannes vertelt erbij wát Jezus riep: **‘Het is volbracht!’** ‘Alles is nu gebeurd! De overwinning is behaald!’ Iedereen moet dit weten! De hele wereld zal hierdoor veranderen, voorgoed! Dit is een keerpunt in de wereldgeschiedenis! Nú triomfeert de Zoon van God!

‘Jezus riep opnieuw, luidkeels, en gaf de geest.’ Merkt u dat? Hij gaf de geest; actief gaat Hij de dood in! Hij geeft Zelf Zijn geest in de handen van Zijn Vader, zoals Lucas dat beschrijft. Jezus zegt: *‘Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.’* Hier sterft niet een verliezer, nee, hier sterft een Overwinnaar! En Matteüs beschrijft de overwinning op drie manieren.

Ten eerste scheurt het voorhangsel in de tempel. Dit voorhangsel is een zwaar gordijn dat de scheiding vormt tussen de heilige ruimte en de allerheiligste ruimte van de tempel (Exodus 26:33). Alleen de hogepriester mocht

seperti malaikat yang dapat tiap saat menolong orang benar.

Segera seseorang berlari kepada Yesus untuk memberiNya minum anggur asam dari bunga karang. Yesus menerimanya. **Mengapa di sini Yesus mau minum, padahal sebelumnya Ia menolak?** Sebelumnya di Matius 27:34 tertulis: *‘Mereka memberi Dia minum anggur bercampur empedu. Setelah Ia mengecapnya, Ia tidak mau meminumnya.’* (bnd. Mazmur 69:22). Jadi sebelumnya Yesus tidak mau minum, tetapi kemudian Ia mau, pada pukul tiga siang sebelum Ia menghembuskan nafas terakhir. Mengapa?

Sebelumnya Yesus mendapat ‘anggur bercampur empedu’. Itu semacam obat bius untuk mengurangi rasa sakit. Tetapi Yesus tidak mau, karena Ia ingin menanggung penderitaanNya sepenuhnya. Sekarang di akhir hidupNya Ia mau minum anggur yang diberikan (tanpa campuran empedu). Mengapa? Karena Yesus memiliki satu tugas terakhir: **Ia akan meneriakkan kemenangan**. Dan untuk itu Ia membutuhkan seluruh kekuatan suaraNya.

Ayat 50: *‘Yesus berseru pula dengan suara nyaring lalu menyerahkan nyawa-Nya.’* Injil Yohanes menulis apa yang Yesus teriakkan: **‘Sudah selesai!’** Semua sudah digenapi! Kemenangan sudah diraih! Semua orang harus tahu ini. Seluruh dunia akan berubah karenanya! Inilah titik balik dalam sejarah dunia! Anak Allah sekarang menang!

‘Yesus berseru pula dengan suara nyaring lalu menyerahkan nyawa-Nya.’ Perhatikan di sini. Ia menyerahkan nyawaNya secara aktif dan sukarela. Lukas menulis seruan Yesus: *‘Ya Bapa, ke dalam tangan-Mu Kuserahkan nyawa-Ku’*. Yang wafat di sini bukanlah seorang yang kalah, tetapi seorang Pemenang! Matius menggambarkan kemenangan ini dalam tiga cara.

Pertama: tabir Bait Suci terbelah dua. Tabir Bait Suci adalah tirai tebal yang memisahkan ruang kudus dan ruang maha kudus di Bait Allah (Keluaran 26:33). Hanva imam besarlah yang

eens per jaar de allerheiligste ruimte betreden, op Jom Kipoer, de Grote Verzoendag. Het voorhangsel scheurt in tweeën, van boven tot beneden: **de weg naar God komt vrij!** De duivel wil altijd mensen bij God vandaan trekken, maar door het offer van Jezus is de relatie met God hersteld! De duivel heeft het nakijken! 'Het is volbracht!' De weg naar de Vader ligt open!

Ten tweede is nu ook de dood overwonnen.

Want wat gebeurt er? De aarde beeft, de rotsen scheuren en de graven gaan open. Vers 52-53: *'De graven werden geopend en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt; na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en verschenen aan een groot aantal mensen.'*

De opstanding van deze gelovigen is een vervulling en een voorspel van de opstanding van de rechtvaardigen in de laatste dagen, waarvan het Oude Testament profeteert (vgl. Daniel 12:2). Het is een bewijs dat door de kruisdood van Jezus de macht van de dood is overwonnen en dat de volmaakte verlossing van de gelovigen in principe is aangebroken. Dit zijn mensen die niet terugkeren in dit leven zoals Lazarus of het dochttertje van Jairüs en later opnieuw moeten sterven; nee, dit zijn mensen die opstaan in een verheerlijkt lichaam.

Jezus is de Eersteling, de Eerstgeborene uit de doden (Kolossen 1:18). De gestorven heiligen staan vervolgens op met Jezus. Zo zullen wij later ook opstaan als wij sterven in verbondenheid met Hem. Door Zijn kruisdood geeft Jezus eeuwig leven. De dood heeft het nakijken; het leven overwint!

Ten derde: aan de voet van het kruis belijden mensen dat Jezus de Zoon van God is. Het gaat om de Romeinse centurio en zijn mannen. Een centurio is bevelhebber over honderd man. Ziet u dat? Niet één persoon, maar die hele groep soldaten! Ze erkennen de goddelijkheid van Jezus. Die soldaten, die daarnet nog aan het spotten waren met Jezus, komen nu in diepe

boleh masuk ke ruang maha kudus. Itu terjadi setahun sekali pada hari Pendamaian (Yom Kipur). Tabir Bait Suci terbelah dua dari atas sampai bawah: **jalan menuju Allah telah terbuka!** Iblis selalu berusaha menjauhkan manusia dari Allah, namun melalui pengorbanan Yesus, hubungan dengan Allah dipulihkan! Iblis dikalahkan! 'Sudah selesai!' Jalan menuju Bapa kini terbuka!

Kedua: maut dikalahkan. Apa yang terjadi di sini? Terjadi gempa bumi, bukit-bukit batu terbelah, dan kuburan-kuburan terbuka. Ayat 52-53: *'Dan kuburan-kuburan terbuka dan banyak orang kudus yang telah meninggal bangkit. Dan sesudah kebangkitan Yesus, merekapun keluar dari kubur, lalu masuk ke kota kudus dan menampakkan diri kepada banyak orang.'*

Kebangkitan orang-orang percaya ini adalah penggenapan dan sekaligus pendahuluan dari kebangkitan orang benar di akhir zaman, sebagaimana dinubuatkan dalam Perjanjian Lama (bnd. Daniel 12:2). Ini adalah bukti bahwa melalui kematian Yesus di salib, kuasa maut dikalahkan dan penebusan sempurna bagi orang percaya telah dimulai. Orang-orang percaya yang bangkit di sini tidak seperti Lazarus atau putri dari Yairus yang akan mengalami kematian lagi, melainkan bangkit dalam tubuh yang dimuliakan.

Yesus adalah buah sulung, yang pertama bangkit dari antara orang mati (Kolose 1:18). Orang-orang kudus itu bangkit bersama Yesus. Demikian juga kita kelak akan bangkit jika kita mati dalam persekutuan dengan Yesus. Melalui kematianNya, Yesus memberi hidup yang kekal. Maut dikalahkan oleh Sang Kehidupan!

Ketiga: di kaki salib orang-orang mengakui bahwa Yesus adalah Anak Allah. Ini terjadi pada kepala pasukan dan prajurit-prajuritnya. Kepala pasukan itu komandan dari seratus prajurit. Jadi bukan hanya satu orang, tetapi seluruh kelompok prajurit itu! Mereka mengakui

eerbied tot een geloofsbelijdenis! 'Inderdaad, dit was Gods Zoon.' Wonderbaarlijk is dit! Het kruis verandert mensen en brengt mensen tot geloof!

Jezus sterft niet als verliezer, maar als Overwinnaar! 'Het is volbracht!'

1. Door wat Hij heeft gedaan, ligt de weg naar God open.
2. Door Zijn offer is de dood overwonnen.
3. In het uur van Zijn dood wordt Hij herkend en erkend als Gods Zoon.

Vandaag is het Goede Vrijdag. Wij zijn hier bij elkaar om Jezus Christus te eren. Wij eren niet een verliezer, maar een Overwinnaar! Hij dronk zure wijn om de overwinning te kunnen uitroepen. Hij toont Zijn macht zelfs in het uur van Zijn dood. Ja, méér dan ooit is Hij juist op Golgota de grote Triomfator!

En zo is het nog steeds. Zo gaat Jezus door in de geschiedenis. Te midden van alle dood en ellende toont Hij Zich de Overwinnaar. Temidden van alle puinhopen op deze aarde laat Hij zien dat Hij licht brengt in de duisternis, dat Hij leven geeft midden in de dood.

In de Tweede Wereldoorlog was er in Polen een katholieke priester, Maximiliaan Kolbe. Toen de Duitsers Polen binnenvielen in 1939, stroomden de vluchtelingen naar het klooster van de Franciscanen in Niepokolów, waar Kolbe leefde. Er werden 3000 mensen opgevangen, onder wie 2000 Joden. Kolbe verzette zich openlijk tegen de Duitse bezetters, totdat hij in 1941 werd gearresteerd. Na enkele maanden kwam hij terecht in het concentratiekamp Auschwitz.

Op 31 juli 1941 gebeurde er iets verschrikkelijks. Een man uit dezelfde barak als Kolbe had geprobeerd te vluchten. Om wraak te nemen, kozen de Duitsers tien mannen die moesten sterven. Ze werden opgesloten zonder voedsel: veroordeeld tot de hongerdood. Eén van hen was een jonge vader van twee kinderen. Toen Kolbe dat hoorde, hij was toen 47 jaar oud,

keilahian Yesus. Para serdadu yang sebelumnya mengejek Yesus sekarang bertelut mengucapkan pengakuan iman: 'Sungguh, Ia ini adalah Anak Allah!' Sungguh luar biasa! Salib mengubah manusia dan membawa manusia kepada iman!

Yesus tidak mati sebagai seorang yang kalah, melainkan sebagai Pemenang! 'Sudah selesai!'

1. Melalui apa yang Ia lakukan, jalan menuju Allah terbuka.
2. Melalui pengorbananNya, maut dikalahkan.
3. Pada saat kematianNya, Ia diakui sebagai Anak Allah.

Hari ini Jumat Agung. Kita berkumpul bersama untuk memuliakan Yesus Kristus. Kita tidak memuliakan seorang yang kalah, tetapi seorang Pemenang! Ia meminum anggur asam untuk memproklamakan kemenangan. Ia menunjukkan kuasaNya, bahkan di saat kematianNya. Ya, lebih dari sebelumnya, justru di Golgota Ia adalah Pemenang Agung!

Sampai saat inipun Ia masih bekerja di sejarah dunia ini. Di tengah kematian dan kesengsaraan Ia menunjukkan diri sebagai Pemenang. Di tengah puing-puing kehancuran di dunia, Ia membawa terang dalam kegelapan. Ia memberi kehidupan di tengah kematian.

Pada Perang Dunia II, ada seorang imam Katolik di Polandia yang bernama Maximiliaan Kolbe. Ketika Jerman menginvasi Polandia di tahun 1939, banyak orang mengungsi ke biara Fransiskan di Niepokolów tempat Kolbe tinggal. Ada 3000 orang mengungsi termasuk 2000 orang Yahudi. Kolbe secara terbuka menentang penjajah Jerman sampai ia ditangkap di tahun 1941. Beberapa bulan kemudian ia dibawa ke kamp konsentrasi Auschwitz.

Pada tanggal 31 Juli 1941 terjadi peristiwa mengerikan. Seorang pria dari barak yang sama mencoba melarikan diri. Untuk membalasnya, tentara Jerman memilih sepuluh laki-laki untuk dihukum mati. Mereka dikurung tanpa makanan: dihukum mati kelaparan. Salah satu dari sepuluh orang itu adalah ayah dari dua anak kecil. Ketika

vroeg hij aan de Duitsers: 'Mag ik in zijn plaats?'

Zo gebeurde het. Tien mensen opgesloten, zonder voedsel. Eén van de mensen die in dat cellencomplex werkte, vertelde later dat Kolbe voortdurend de anderen voorging in gebed en dat ze samen zongen tot eer van God, met stemmen die elke dag zwakker werden. Na veertien dagen waren er nog vier over, onder wie Pater Kolbe. Deze vier werden gedood met een injectie. Pater Kolbe stak zelf zijn arm uit, met een gebed op zijn lippen.

Een andere overlevende zei later: 'Het was een enorme schok voor het hele kamp. We ontdekten dat er iemand was die in deze donkere nacht voor de ziel de norm van de liefde omhoog bracht. Een onbekend iemand, gemarteld en beroofd van zijn naam en status, was bereid een afschuwelijke dood te ondergaan voor iemand anders, iemand die niet eens familie van hem was. Daarom is het niet waar, zo riepen we uit, dat de mensheid verloren is. De dood van pater Kolbe werd een enorme explosie van licht in de duisternis van het kamp.'

Het beeld van Pater Kolbe staat nu boven de westelijke deur van de Westminster Abbey in Londen, als één van de tien twintigste-eeuwse martelaren.

Geliefde gemeente. Jezus is Overwinnaar, zelfs waar de dood rondwaart, zelfs in de hel van Auschwitz, zelfs nu te midden van oorlog en puinhopen in het Midden-Oosten en overal ter wereld. Al denkt de duivel dat hij oppermachtig is, al zaait hij overal dood en verderf, hij moet in het stof bijten. Want Jezus regeert vanaf het kruis. Jezus is Overwinnaar!

En die Overwinnaar nodigt ons vandaag uit aan het Heilig Avondmaal. Hij nodigt ons uit om brood te eten als teken van Zijn lichaam. Hij nodigt ons uit om wijn te drinken als teken van Zijn bloed. Hij nodigt ons uit om zo één te zijn met Hem: één met Hem in Zijn dood, om ook één met Hem te zijn in Zijn opstanding

Kolbe mendengar hal itu- saat itu ia berusia 47 tahun - ia berkata: 'Bolehkah saya menggantikannya?'

Demikianlah yang terjadi. Sepuluh orang dikurung tanpa makanan. Salah satu pekerja di kompleks sel itu bercerita di kemudian hari bahwa Kolbe terus memimpin dalam doa dan pujian kepada Allah. Terus-menerus sampai suara mereka tiap hari makin lemah. Sesudah 14 hari tinggal 4 orang yang hidup, termasuk Kolbe. Keempat orang itu lalu diberi suntikan mati. Pastor Kolbe mengulurkan tangannya sendiri dengan doa di bibirnya.

Seorang saksi mata lain berkata di kemudian hari:

'Kami di kamp sungguh terkejut. Kami menemukan bahwa ada seseorang yang menaikkan standar kasih di malam yang penuh kegelapan untuk jiwa manusia. Seorang yang tidak dikenal, bersedia disiksa dan kehilangan nama dan statusnya, mau menderita dan mati bagi orang lain yang bukan keluarganya. Karena itu kami berseru: tidaklah benar bahwa kemanusiaan itu telah hilang. Kematian pastor Kolbe menjadi ledakan terang yang besar di tengah gelapnya kamp.'

Patung pastor Kolbe sekarang berdiri di atas pintu Barat dari gereja Westminster Abbey di London sebagai salah satu dari sepuluh martir dari abad 20.

Jemaat terkasih. Yesus adalah Sang Pemenang, bahkan di tempat maut berkeliaran, bahkan di neraka Auschwitz, bahkan di tengah perang dan kehancuran di Timur Tengah dan di seluruh dunia saat ini. Sekalipun iblis mengira dirinya berkuasa, sekalipun ia menabur maut dan kehancuran, ia harus menanggung kekalahan. Karena Yesus memerintah dari atas salib. Yesus adalah Pemenang!

Dan Sang Pemenang itu mengundang kita hari ini untuk merayakan Perjamuan Kudus. Ia mengundang kita untuk makan roti yang melambangkan tubuhnya, minum anggur yang melambangkan darahnya. Ia mengundang kita untuk menjadi satu dengan Dia: satu dalam

een met Hem te zijn in Zijn opstanding.

Jezus is Overwinnaar, en mét Hem mogen wij lichtdragers zijn in de duisternis. Met Hem mogen wij dienen waar anderen willen heersen. Met Hem mogen wij door te dienen leven brengen waar de dood rondwaart. Wij mogen vreugde brengen waar verdriet heerst, hoop brengen in situaties vol wanhoop.

Juist daarin klinkt ook het jaarthema van de GKIN mee: “Authentieke missie in Nederland en omstreken – leef en deel het evangelie in de wereld van vandaag.” Want wie leeft uit de overwinning van Christus, kan niet anders dan die hoop ook delen. In woorden en daden, dichtbij en ver weg, in ons dagelijks leven

Jezus is de Gekruisigde Overwinnaar! Daarom noemen we deze dag ‘Goede Vrijdag’. En Jezus, die nu sterft, zál leven. Het is nu vrijdag, maar zondag komt er aan. Het wordt Pasen! Klem je vast aan de Here Jezus en deel in Zijn overwinning! Amen.

aan het leven te zijn in Zijn opstanding.

kematianNya, dan juga satu dalam kebangkitanNya!

Yesus adalah Sang Pemenang dan bersamaNya kita membawa terang di tengah gelapnya dunia. BersamaNya kita melayani Ketika orang lain ingin berkuasa. Bersama Dia kita membawa hidup di mana maut merajalela. Kita membawa sukacita di mana ada penderitaan, membawa harapan di tengah keputusan.

Dalam hal ini juga terdengar tema GKIN tahun ini: “Misi yang otentik di Belanda dan sekitarnya – hidupi dan bagikan Injil di dunia yang nyata.” Karena siapa yang hidup dari kemenangan Kristus pasti mau membagikan pengharapan itu—dalam perkataan dan perbuatan, dekat maupun jauh, dalam kehidupan sehari-hari.

Yesus yang disalibkan adalah Sang Pemenang! Karena itu hari ini kita sebut ‘Jumat Agung’. Yesus yang mati akan hidup kembali. Sekarang hari Jumat, tetapi hari Minggu akan datang. Paskah akan tiba! Pegang teguh Tuhan Yesus dan alami kemenanganNya! Amin.